

## KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztőségi szállás:  
külső szénutca Sikó-ház, 36 számmal.  
Kiadó hivatal:  
Stein János könyvkereskedésében.

Előfizetési díj:  
Évnyelvenként 3, félre 6 pfrt, külföldre évenként 4 pfrt.  
Megjelenik a K. Közlöny minden Kedden, Csütörtökön és Vasárnap.  
Hirdetések minden egyes hirdetés után 10 pkr bérletdíj és minden nagyhasábas egy sor után  
számítandó 4 pkr beküldése mellett közlésért.

A lap szellemi érdekeit illető közlemények a szerkesztőséghez, az anyagi ügyeket tárgyzók u. m. előfizetés, hirdetések, reclamatiók sat. a kiadó hivatalhoz utasítandók bérmentesítetten.

## POLITIKAI SZEMLE.

Kolozsvárt, júl. 6-kán.

(D) Nem kevés aggodalommal tekintünk a közelebbi napokban a kis Belgiumra mindnyájan, kik ezen államnak pár évtized alatti roppant vívmányai előtt bámulattal állottunk.

Ha nem azon uralkodó és nép állott volna szemeink előtt, kit a böcs uralkodók, s ildomos népek példányul tekinteni megszoktunk; szinte aggodalomba jöhetünk vala, hogy a politikai s vallásos szenvedélyek áradata ellen nem lesz képes e virágzó tartomány önmagát úgy biztosítani, mint phisikai területét a tenger benyomulásától egy felől, s másfelől a Schelde áradásaitól biztosítani képes vala roppant szorgalma s védgátjai által.

Ez a tartomány, mely fél akkora földterülettel mint erdély országunk (Belgium 536  $\frac{1}{2}$  □ mf. Erdély 1054 □ mf) s két akkoránál több népességgel (Belgium 4,426,202 Erdély 2,073,737 lélek) évenként szinte hatszáz millió frint értékű termény és iparproductumot küld szét a világ minden részeibe, s ki a nagy földkerekségtől szűk földje s roppant népessége fenntartására évenként alig három millió frt értékkel visz többet be, mint a mennyit kiad; ha most egy tapintatlan kormány áll vala élén, eddig tán a legszomorúbb katasztrófák színterévé vált volna; s ez órákban nem birhatná azon boldogságot, melyet főként túlnépesült s iparos tartománynak egyedül az uralkodó béke képes biztosítani.

A hányszor Erdély lehető felvirágzásáról gondolkoztam, mindig a kis Belgium nagyszerű ipara, s abból fejlett jólétének elgondolásában nyertem vigaszt, s reméltem, hogy szorgalmunk s iparunk egykor nekünk is jobb jövőt biztosít, s még inkább a mennyiben nem vagyunk úgy tulzaporodva mint Belgium, hol a proletariatus nyomora csakugyan ellentétül áll a közvirágzásnak.

Példányul állott főként e tartomány előtt a vallásos türelemnek, és a nép s uralkodó közti megbecsülhetetlen szép egyetértésnek. E szinte tisztán catholicus államban, hol csak 9,000 protestans s 1,300 zsidó válik ki, az alkotmány tökéletes vallásszabadságot biztosít, s ha ez állam intézményeit, vallásos és kegyetes alapítványait, gyárgazdagságát, s aránylag roppant kereskedelmét tekintjük, mely gyors felvirágzás részint e német és celta fajú népség józanságában, részint az 1831-kí marcius

3-iki szép és szabad alkotmányban lelte alapját, azt lehet képzelünk, hogy e kis ország az államok eszményképeül alakult.

Mindig hol két egymással féltékeny nemzetiség közé szorul egy harmadik kis tartomány ez utóbbi vagy különösen virágzó vagy igen szerencsétlen. Láthatjuk Belgiumot, s emlékeztünk az egykor független Erdélyre!

A forradalom alatt Belgium népe ment át a tűzpróbán, s szépen állotta ki azt; körülötte mindenfelé a forradalmak vérzástól lobogtak; Belgium népe hű maradt királyához s alkotmányához. — Most pedig a legutóbbi napokban a király és kormánya állá ki a kísérletet, es nemesen, nagy önmegtagadással!

Hogy ezen jelenet fényét felfoghassuk legrövidebb kivonatban annyira kell visszaemlékeznünk, miszerint Belgiumban az ultramontanféle párt tulsúlyal bír a kormány és a kamarákban, ellenben a nem clericalis párt a a népnél látszik többségben lenni.

A ministerium alkalmasnak látta a kamarabani többséget felhasználni, hogy a humanisticus kegyintézetek feletti felvigyázást s ügykezelést, a polgári illető hatóságoktól, kezeire vegye át, és később a clerusra bizza. A belgák erre a kamarákon kívül felzudultak, s valóban tulmentek a clerus elleni demonstratiókkal.

A királynak kezében van a kirekesztőleges végrehajtó hatalom, a ministerium többségben van a kamarákban, s im a király a népnilylatkozatok ellenében használatlanul hagyta fegyverét, a kormány használatlanul többségét a kamarában, s a kérdéses indítvány elnapoltatott.

Ki e tett nagyszerűségét nem érzi, az nem tud fel fogni egy oly királyt mint Lipót király, ki engedékenységgel tekintélyét csorbulni nem érezte, s nem oly népet, mint a belga nép, kívül a király azt tehette, hogy nem rendes demonstratioja elől kitérő eszközöz nyuljon. Nem minden király kísértene ilyesmit, de nem is minden néppel lehetne ily kísérletet megtenni.

## B O R C S A R N O K.

## II.

Az aristokratia jelenleg Európában azon gyp, melyet az elefántoktól (gazdag pénztözsérektől) kezdve az utolsóig minden állat tapodni akar. De 'az aristokratia, miután előjogait elvesztette, birtokában maradt meg a

föld nevezetes részének, az egyetlen tőkének, melynek jövedelme csökkenhet, sőt viharok közt néha fenn is akadhat, de maga a tőke semmivé nem lehet.

Tőle függ ezen tőkét úgy kezelni, hogy jövedelme által egy oly szellemi és vagyoni magasb állást biztosítson továbbra is magának, mely által az álladalmi gépezetben, ha nem is egyetlennek, mint hajdan, de a legfontosabb tényezőnek fenmaradjon. Azonban ily törekvésben félre kell tenni az elbizakodást, öntúlbecsülést, és hanyagságot; számot kell vetni önmagával, birtokai-val, azon áldozatokkal, melyeket kényelmén, és fényüzési hajlamán hoznia kell egy ideig, kivált nálunk, hol az előjogok veszítése egyszersmind kapcsolatban vala oly rombolással, mely számtalanoknak csak is a kopasz földet hagyta, és semmivé tette mindazt, mi ezen föld jövedelmezővé tételére szükséges, fundus instructusban, pénzben, kedvben, szorgalomban.

Ki azon véleményben van, hogy mostani szerencsétlen passiv borkereskedésünket a rosz fajoknak néhány szőlőhegyből kiirtásával, s legnemesebb fajokkal beültetésével, vagy néhány pincének okszerű kezelésével képesek leendünk rögtön azon állásra emelni, hogy nemes boraink a külföldön nevezetes mennyiségben keljenek el, s gazdagítsák szegény borunkat: nagyon megcsalja magát. Nem fog ez rögtön megtörténni. Külföld gőzhajóiban, és vasutáiban birja már a szállításnak azonos, gyors és pontos eszközzeit, melyek a kereskedésnek valamint egyéb ágaira, ugy a borokra nézve is kapcsolatok, szokásokat, és előitéleteket teremtek. Nem versenyezhetünk mi ezekkel mindaddig, mig hasonló közlekedési eszközökkel nem birandunk, melyeket pedig nem egy évig, hanem, mint fájdalommal látjuk, mig többekig kell várunk. A mi lassu szállításunkkal, pontatlan fuvarosaink mellett, soha czélt nem fogunk érni. Naponként tapasztaljuk gazdák, hogy e nép, melynek kézi erejére kell támaszkodnunk gazdasági vállalatinkban, dolgozni és pontos lenni nem akar. Vállaljon el ily körülmények közt a gazda egy szállítást, négy hordóra, távolabb vidékig, például a Küküllő mellől Debreczenig, előre alkudni ki bizonyos állomások szerint a fuvarosokat, kik az előbbiektől addig vitt terüt rendre tovább szállítják mindaddig, mig a czélt eléri; ha a távolabbi fuvarosokban fen se akad: de elég lesz, ha lakja környékén az elindulás idején csak is pár órai eső esik, minélfogva az első fuvaros semmiképp pontosan előállani ne akarjon, nem azért, mintha az út járhatlanná vált volna; nem

is csupán azért, mert pár órai eső után nem tetszik neki marhát útra befogni. És most oda van a pontosság a vállalkozónak legjobb szándéka mellett is; — elbukott az első vállalat, és apontatlan vállalkozó várhat éveket, míg vele valaki még alkura lépik. És ha talán egy hosszas boszantó per kárpótlásul juttatna is neki valamit, de a vállalkozónak hitelét és kedvét visszaadni nem képes. Azon czél tehát, mit a közel jövőben elérhetünk, csak is a következő kettőre szorítható, először: kelendőséget szerezni hazánk beljében legjobb borainknak, s ez által kiszorítani a külföldi borok közül azokat, melyek a miéinknél hátrább állanak, s mégis jelenleg oly sok sok pénzt visznek ki szegény hazánkból. Másodszor alapját tenni le egy oly borkészletnek, hogy midőn nekünk is valaha vasútaink lesznek, rögtön megjelenhessék külföld piacain.

Ha néhány évek múlva a vasút Erdélyt áthatítja, és nálunk fog ismét keletre átvonulni nyugotnak azon transzita, mely hajdan Kolozsvárnak a kincses Kolozsvár nevét adta volt; és ha ekkor se állhatunk elé illő borkészlettel: a vasút a helyett, hogy ezen legnemesebb termékünknek kelendőséget hozna, még inkább alá fogja nyomni azt, éppen Erdély földén.

Jelenleg még a fuvar utjáni szállítással is mi sok külföldi bor vándorol be hozzánk, és ha valaki nemesb bort üveg-palaczkokban akar vásárolni, erdélyit nem talál, hanem igenis külföldit kereskedőinknél szintugy mint vendéglőinkben; sőt kereskedőink még az erdélyi bornak is, ha palaczkokra töltik, külföldi neveket adnak, hogy jobban elkeljen. Ha tehát ma nyílnék meg a vasút Erdélyen keresztül akár keletre, akár Bukovina felé, s ezen utóbbi vonalon a lengyel, s orosz tartományokhoz: ez Erdélyből majd mit se szállítana tovább sőt azon nagy készletből, melyel a Rajna, s Mosel melléke, és Franciaország birnak, midőn vasútonkon mindazon északkeleti borpiaczkokat, melyekre most elméletileg számítani szeretünk, ellátná: egyszersmind hozzánk is többet beszállítana olcsóbban mint eddig, és mi szintugy mint most, maradnánk legnemesebb termékeinket csupán kupeczeinkre, s azok csapszékeire szorítva.

Arra, hogy nemesebb borainknak belföldön oly kelendőséget szerezzünk, mely által a külföldi boroknak nagy részét, azokat t. i. melyek a miéinknél nem jobbak, kiszorítsuk; és hogy azon jobb jövőre, mikor a vasút nekünk a gyors pontos, és olcsó közlekedést lehetővé teend, illő készlettel eléálhassunk, sok kívánságunk olyan, mivel jelenleg boraink körül fogyatkozunk. Vannak ugyan külföldön is nemesebb bortermesztők, kik önmagok kezelik kereskedési czélra boraikat; de Franciaországban szintugy mint a Rajna mellékén többire magok a borkereskedők veszik meg a szőlősgazdáktól terméseiket, és a szüreten kezdve, s folytatva a forrás minden időszakain, kezelik őket mindaddig, míg azok palaczkokra vagy átalagokra töltetve, a kereskedésnek átadatnak. Mi ezt ok nélkül várjuk borkupeczeinktől; a tapasztalás megmutatta, hogy ők nem képesek boraink körül se azon tudományos kezelést, se azon messzebb látó kereskedést kifejteni, mely által valamint a nemesbb bortermesztés gazdáinknál — az illő árak megadásával — emelkedjék, ugy másfelől a hazában szintugy min: külföld előtti nemes boraink illő becsre emelkedhessenek. Ők csak csapszékeik számára kezelik vagyis inkább rontják borainkat, s

nyomják alá árát a gazda rovására; és a nemesb borok körüli szükségletet inkább rosszabb külföldivel látják el, mintsem honni természetünkünk nemesb részét e czélra kezelniük pinczéikben.

Nekünk szőlősgazdáink, főképen pedig földbirtokosainknak kell megtenni, kik oly sok dicső szőlőhegyek birtokában vagynak, melyek nemes nedvét most potom áron, néhány kupecz kényétől függve vesztegetjük el. De hol vannak szőlősgazdáink közül azon egyének, kik ezt végben vigyék!

Pinczéink roszak; eldőldeink a borkészletnek a vegytan felfedezései szerint tökéletesedett módjával ismeretlenek voltak, és építettek nekünk pinczéket, olyakat többire, hogy azokban részint a szerfeletti nedveség, vagy szárazság, részint igen meleg voltuk miatt jó bort kifejtteni és eltartani vagy lehetetlen, vagy csak is roppant gondal lehet; a hely maga sínes ugy rendezve, hogy okszerű kezelés lehetséges legyen.

Boros edényeink roszak, a régieket gazdáink nem tartották ugy, hogy a romlástól óva legyenek; nagy részök a forradalom alatt semmivé tétetett, és a mit azután beszereztünk, vettünk olyant a milyent kaphattunk, s a milyenre a forradalom alatt kidult szegény állapotunk módot ada, csak hogy természetünket legyen a mibe elhelyezhük. Azonban a mi jó köztük van, ez is romlik napoként; szokása borkupeczeinknek, a borokat ugy venni meg, hogy bizonyos ideig a hordókat is elvitetik, és azokat szüreten adják vissza; ily hozzájuk telepített hordók közül háromból kettő romlottan szokott visszakerülni.

És ha mind ezek jók volnának is, hol azon tudományos ismeretek szőlősgazdáinknál, melyeknél fogva boraikat ugy kezeljék, hogy azok azon tökélyre fejlődjenek ki, a melyet a jelenkor izlése igényel?

És hol azon kitarítás mely e czélra nélkülözhetlen? vagy nem többire holnapokig felejtik-e oda rosz pinczéikben rosz hordóikban boraikat, melyeken csak egy szerencsés véletlen és boraink nemes természete óv meg a rothadástól!

Mindezeknél pedig nagyobb akadály egyes bortermesztőinknek szegénysége, hogy ők saját természetmányaikat okszerű kezeléssel kifejtve, vele hazánkban kereskedést üzhessenek és a külkereskedésre illő készlettel álhassanak elé. A bor csak is több évek alatti czélyszerű kezelés által juthat tökélyre, ezt nem tehetjük mi egyesek, kik költséges gazdaságunk adónk és számtalan egyéb szükségseink tekintetéből, kéntelenek vagyunk azt, a mit természetünk, eladni nem akkor, mikor kellene, hanem a mikor reá vagyunk szorítva.

A mit egyes ember meg nem tehet, többeknek egyesülve kell megtenni. Egy társulatra van szükség, mely részvények által magát illő pénz erővel lássa el, mi által a legnemesebb borokat össze vásárolja, a társulat pinczeiben ahoz értő személyzet által az újabb tudományos tapasztalások szerint kezeltevé terményeikből a lehető legnemesebb borokat hozza elé. És itt meg ne állapodjék, az eladásra nézve ne támaszkodjék kupeczeinkre, hanem tegye túl magát ezeken, ben a honban nevezetesebb városainkat és boreladásra alkalmas helyeinket lássa el részint lis átalagokban, részint üveg palaczkokban a legnemesebb honi borokkal, mi által azokat, kik a kupeczek zagyvalékain túl vágyakodnak, vagy betegségeik miatt roá szorultak, lássa el szőlőhegyeink legnemesebb ned-

veivel. Egyszersmind ezen ily alapon emelkedő borcsarnok, melyben csalásnak, ámitásnak és borhamisításnak helye nem lehet, bortermesztőinknek mindig nyújtson pénz erejéhez képest alkalmat, hogy nemesb természetmányaikat illő áron a társaság pinczeibe beszovalgáltathatják. Midőn így a borcsarnok a honi fogyasztást a nemesebb borokra nézve nagy részint kielégitené: pinczéiben elegendő készletet tartana, hogy a vasut megnyitásával külföldön az activ kereskedést rögtön megkezdhesse.

E társulatról részletesebben jövő czikkünkben.

GÁL JÁNOS.

### Szamos-környéki levelek.

VI. Igen örömdetes jelenségről tudósíthatom az irodalom, s nemzetiség ügyén aggódo honfiakat. Környékünkben, szellemi érdekeink iránt eddig közönyösséggel viseltető kereskedők és iparosok közelebről mint egy varázsütéstől élénk lelkesedésre ébredtek. Több egyén, ki magát a haza sorsabani részvételből eddig kizárta képzelvén, semminemzetes ügy lelkéig nem hatott, a kereskedő és iparos osztályból közelebbi időkben mind a muzeum felségelléséhez mind a nemzeti irodalom pártolásához, mondhatni tetemes áldozatokkal járult. — Csak Dézsről a napokban bámulva hallék számos iparost és kereskedőt előszámlálni, kikről tudom, hogy soha hírlapot nem olvastak, hogy jelen féltéve a K. Közlönyre előfizettek. Olyan pedig egy sínes városunk valamire való polgárai közül, ki a muzeumra áldozatával bé ne folyt volna.

Megvallom, Erdély jövőjén azért borult el oly sokszor lelkem; mert láttam, hogy itt a nemzetnek dereka: egy önértetre ébredt közép-osztály hiányzik.

Csak az idők viharjaitól megrongált, s kevés számar olvadtt vidéki nemesség buzdukt fel mindanyiszor a forradalom után is midőn más kiváltságait elvesztette — a haza nevére; rakosgatta össze ennek szétverdesett oltárait, s gyujtotta az áldozatfüstöt, vagyonának még megmaradt forgácsaiból. Ha nevelésünk, ha színészetünk, ha nemzeti irodalmunk tudomány, és művészetbármely ág szorult segedelemre, igenkevés kivétellel, csak is a nemesi rendnél talált nyílt karokra — a városi polgár összehuzta palotája redőnyeit, rejtekbe vonult a segedelemre szorult nemzeti ügy elől. Ezért kelle Kolozsvárt megbukni a nemzeti színészetnek, mert a polgárság főleg az iparos és kereskedői osztály nem pártolta,\*) s a nemesi rend, s az ehez tartozó miveltebb osztály sokszorosan hozott áldozataiban.

Pedig most minden kiváltság oda van, a nemesi név csak czímmé vált, tetteleges hatálylyal többé mint osztály nem bír; a hon minden lakója egyenlő lett. Vagy jobban mondva: az egyesek nemesi kiváltsága elenyészett: hogy ez az összes nemzet birtokába menjen által. Igen, nagy tettek, nagy erények nagy feláldozások megnevesítik az egész nemzetet. S minden, valaki csak tagja a nemzetnek, különbség nélkül nemes.

Ez eszmére kell felebredniük a városi polgároknak,

\*) A mult téli előadásokat szépen pártolta a kolozsvári polgárság, s higgye ön: e rendből igen sok áldozatkész, s felvilágosodott honfi bíránk ország szerte. Szerk.

s minden magyarnak e honban. A nemzetet dicső tettei megnevesítették, s az egyesek kiváltsagai a viharban elhullottak azért: hogy minden tag kivétel nélkül nemes lehessen, hazafinak nevezethessék.

Ha én oly ékes tollal bírnék, mint e lapok mostani vezetője,\*) felráznám, a városi polgárságot, felráznám méltósága s ereje önértékre. Nála van a műveltség, a vagyony, legyen nála a civilizatio is, legyen ő büszke a hazafi név, s adja tanujelét: hogy a kor intését megértette! A nemesség magára el nem bírja a honfi kötelességek teljesítését, lépjen fel a városokba a polgári osztály, s pótolja ki a házagot.

Köztünk már ébredeznek, vajha e szellem megizmosodnék, s kihatna Erdély minden városára. Ha egy hazafias érzelmű közpönd nem fejlődik az nagyok áldozatai eredmény nélkül porlanak el. Nagy honfiaink hasonlóak lesznek a koronás előfákhoz, melyeknek gyökerei elvágattak, nem lesz honan tápot szívjanak, s mely őket virulatban tartsa, a haza pedig végpusztulásra jut. E mellett kell tehát az erdélyi lapoknak felszállalni, s a tekintélyeknek hatni és munkálni.

ZÖMLÉN.

## JELENTÉS.

Az erdélyi gazdasági egyesület által folyó július hava 30. és 31-dik napjain (a városi előjárás engedélyével) a sétatér mellett, az úgy nevezett „árenában” rendezendő állat- és gép kiállításon, a honi állattenyésztés emelése végett következő díjak fognak a legjelesebbeknek itélt tulajdonosának kiosztatni:

1-ör. Kolozsvári casinó-díj: 10 arany; a legjobb negyedfű bikáért. 2-ör. Kereskedelmi társulat díja: 6 arany; másodfű legszebb bikáért. 3-ör. Úrhölgyek díja: 10 arany; legjobb tejelő honyi tehénért. 4-ör. Gr. Mikó Imre ó exca díja: 6 arany; nemesített tehénért. 5-ör. Gr. Bethlen Sándor díja: 6 arany; legszebb negyedfű üszőért. 6-ör. Puhl Ignác díja: 4 arany; legszebb másodfű üszőért. 7-ör. Kolozsvár város díja: 10 arany; legjobb tejelő bivalért. 8-ör. Gr. Bethlen János díja: 8 arany; egy pár legerősebb és legszebb jármás ökrért. 9-ör. Tauer díja: 5 arany; legkövérebb sertésért. 10-ör. Horváth Miklós díja: 3 arany; február hó után született malaczért. 11-ör. Tisza László díja: 6 arany évesnél idősebb tenyész-kanért. 12-ör. Polgári társalkodó díja: 6 arany; évesnél idősebb tenyész koczáért. 13-ör. Nálázi díja: 3 arany; legszebb fekete kosért. 14-ör. Nálázi díja: 3 arany; legszebb fehér kosért. 15-ör. Gr. Bánfi Béla díja: 3 arany; nemesített tyúk- és kakasért. 16-ör. Schütz János díja: 1 arany; legjelesebb honyi tojó tyúkra.

A kiállítandó állatokat f. hó 28. és 29. napjain b. farkasutczában 54 szám alatt kell bejelenteni, s az igazoló bizonyítványokat bemutatni.

Az illető tulajdonosok állataik gondviselésére felkérnek.

A díjak 29-dikén d. u. 4 órakor a kiállítás helyén fognak kiosztatni. Kolozsvárt, 1857. júl. 1. napján.

AZ EGYLETI VÁLASZTMÁNY.

Dézs, június 27-én 1857. (Napszámber, malom, gátok, vadak, az egyház). Adalékul idei mezőgazdasági statisztikánk ismertetéséhez, mint feltűnő jelenséget mostani gazdasági viszonyaink között, meg kell említenem a napszám drágaságát. Egy kapás napszám bére jelenleg 1 ft 6 kr., a kaszásé 1 ft. 30—40 kr. váltóba koszt mellett, az eke napszám 4—5 forint; nézetem szerint napszámber szabályozása gyakorlatilag kivihető dolog, ámbár sokan úgy okoskodnak, hogy a napszám, mint a munkabért szabályozni nem lehet, ha munkás kezébe hiányt szenvedni nem akarunk; mert minden munkás ember maga határozza meg munkája becsét és árát, s a szabad egyezkedés fen van hagyva, s míg a munkára kényserítésnek nincs helye, a munkabért se szabályozhatni. Mi elég kedvetlen dolog, mert mostanság a gabona ára éppen nincs összhangba a napszámberrel, midőn egy kukorica kapás napibére egy véka malé árából ki nem telik, mi jövődjö van ott a gabonatermelésnek, ha hozzá vesszük a földmegszántás, a mag, a háromszori kapálás, szedés, hordás és cséplés költségeit, s a nagy földadót, igen kevés, vagy majd semmi haszonra nem számíthatunk. Vajha e körülményt méltatnák figyelmükre, kik földjövödelmünk kutatásával s annak megadótatásával foglalkoznak.

A liszt ára azonban aránylag magasabb a szemes gabona áránál. Különösen a buzaműekre nézve, minek oka pangó malmászati viszonyainkból kimagyarázható. Egyetlen malmunk van, hol őrlőni lehetne, hajós vagyis gátos malom a Szamos vizén, mely eddig oly rossz állapotba volt, hogy a fogyasztó közönség igényeit s szükségét ki nem elégíthette, ámbár évenként 1200 véka malomvím gabonát mért bé a bérlő; ez az oka, hogy messze földről behozott, s nagy mértékbe bukovinai liszt is árultatott, s így a helyett hogy magunk vinnénk ki gabonát, még idegen gabonának kellett helyet adni piacunkon, mi

\*) Igen szerény ön annak irányában, kit ön mint már hazánk ismert költője, vezetett a költészet és irodalom terére. Szerk.

éppen nincs a maga rendjén. E bajon azonban rövid időn segítve lesz, mert egyszerre két hajós malmunk épül, minek ha egy részről örülünk is, más részt aggódunk, ha meggyondoljuk, hogy a gátok mily káros befolyással vannak a Szamos folyására, midőn annak vize áradásba van. Sokkal helvesebb lenne arra való vállalkozó szellemű embereknek, ha egy a költséget ki nem álja, részvények útján egy gőzmalom létrehozásán.

A dézsi ev. ref. egyház Erdélybe legvirágzóbb egyházak közé tartozik a város lakossainak felerésze református. Kegyes alapítványok, ügyes gazdálkodás s vallásos buzgalom férfiak aldozat készsége már régebben lehetővé tették hogy meglehetősen anyagi eszközökkel rendelkezhetett, szellemi czélok elérésére is. Elődeink a valóságos szellemű kegyes férfiak megvetették az alapot, a melyen bizton építhetjük. Nem említem most hogy ez egyház mit és mennyit tett szellemi és magasabb czélok előmozdítására, mert arról tények szólnak, mindég elől állván a nemesen áldozók között s ha szükség volt segített a segélyre szorultakon. Csaknem külsőségekre vonatkozó néhány észrevételem akarom elmondani. Tény az hogy az egyház annyi pénzzel rendelkezhetik hogy jelentékeny építkezési tervei vannak készen melyek nem csak hogy a város díszére szolgálndának, de jövedelmi forrásait is szaporítandják, ámde míg a jövedelmet szerző épületek igazítására s újjak építésére annyi költség fordítatik, a nagyszerű imaház, ezen építészeti remekmű, — pompás templom elhagyott állapotban van, falait por lepi és megszelellen, néhol ablak üvegei hiányznak, a templomba vezető folyosó sötét, szemetes, falait rut feliratok, s karcolások tarkítják, a templom butorzatáról a festék lekopott. Mi szerelnők ha templomunk csinosítása és kijavítására is reá kerülne a sor, mi mint haljuk meg is van határozva jegyzőkönyvileg, de a teljesítésre, annyi idő óta hasztalan várunk. Ne vegyék rossz neven az illetők őszinte figyelmeztetésünk.

r. l.

## KOLOZSVÁRI NAPLÓ.

\* Jelentés. Az erdélyi gazdasági egyesület folyó hó 28-dikán délelőtti 10 órakor a rendes elnökség alatt rendes, nyári közgyűlést meg fogja tartani. Tárgyai lesznek 1-ször: elnöki megnyitó beszéd; 2-ször: titoknoki jelentések; 3-ször: tervezet az egyet pénzereje gyarapítása végett; 4-szer: indítványok. Délután kirándulások lesznek az egyet köztelkére és szőlőjébe. — Kolozsvárt, július 2-dikán 1857. A választmány rendelkezéséből Nagy Ferencz, titoknok.

\* Hol egyik hol másik pesti divatlap mellékletét úgy eldicséretik néha még a komolyabb politikai lapok is, hogy az ember alig várja megérkezését az illető számnak, mely a kíváncsiság tárgyát kebelében meghozandó. Az igazat megvallva, magunk is nem egyszer készültünk az érkezendő remek műmellékletet nem csak megbámulni, hanem nyilvánosan is megdicsérni. De mit tehetünk mi arról, ha a „Hölgyfutár”-nak még eddig elé csak 21-dik műmellékletét, korán elhunyt beszédköltőnk és barátunk Beöthy László arezképét kaptuk. Köszönet érte a szerkesztőségnek, hogy legalább ezt megküldte. Jól esett szemlélni e különben emlékeztünkben élénken élő fájdalmas arczvonásokat. Szerettük volna ugyan látni a „Család virágai” című műlapot, s meg a többi 12-et is; ámde mi az utólagos megküldés áldozatát nem kívánjuk, úgy is inkább a beszély- és aethetici tartalom az, mely minket egy divatlapnál érdekel és nem a kép; — de azt már óhajtanók, hogy a többi szépirodalmi lap is oly pontosan érkezzék el hozzánk, mint a Hfr. A „Délbáb” júliusi számaiból csak egyet kaptunk; a „Nővilág” rendetlenül érkezik, a „Napkelet” detto. A „Vadászlapok” szerkesztőségétől mihielyt egy számot kaptunk, azonnal megindított cserepéldányunkat, de hiába, már pedig éppen magyar lappal, legyen az bármily kicsiny ivre és bármily nagy cicorobutukkal nyomva, a legzsvélyesb collegialis viszonyban kívánunk élni.

\* Esztergomban jun. 29-dikén sz. Péter és Pál apostok ünnepén ment végbe Simor János cs. k. közoktatás és cultus-ministeri tanácsos urnak a püspöki kezek fölvezése által apostoli utódá szentelése. Nem minden napi fényt kölcsönzött az ünnepélynek II Pius pápa ő szentsége Bécsben székelt követének nm. De Luca Antonim tharsusi érsek urnak magas jelenléte.

\* A debreczeni városnőnacs és bécsi házall szerződött, hogy a befejezéséhez gyorsan közelgő vaspálya megnyitása után a város utcái és térei ásványesszszel világíttassanak meg, mely állítólag tiszta és olesó világítás.

\* A „P. Napló” írja, hogy a „Magyar Posta” (még csak mutatószámát kaptuk) arról tudósít, miszerint a magyar tudós társaság jövő october hó folytán nagy gyűlést fog tartani. Ezen hír alaposága iránt azonban, bár biztosforrásból meríti azt, nevezett lap nem vállal felelősséget. E nagy gyűlés alkalmával a több rendbeli halálózási esetek következtében megürlt academiai tagsági helyek is választás útján betöltetnek.

\* Mint a lapok írják, jövő september hóban a magyarországi bibornok-érsek vezetése alatt nagyszerű processio indul bucsura Máriaczellbe, hol e bucsujáró hely fenállásának 700 éves ünnepélye tartatik fen.

— A tőlünk mindig nagyrabecsült bécsi Wanderer, lapunk főmunkatársának „oekonomiai széttekintése után, egy derék kivonatot adván idei lapja 291-dik számában, írónk ezen tételeit. „A mi nemzetünk sajátja csak az, mit az anyaföldből kinyerhet” s fennebb „a föld a németnek vagy belgának egy szem után huszat ad; míg nekünk legfőlebb ötöt dob ide; következésképp vette át: „wir haben keine andere Erwerbsquelle als unseren Boden, der bearbeitet sein will wie ihn der Deutsche oder Belgier bearbeitet, dem die Mutter Erde für jedes Körnchen 100 zurückgibt, während sie uns höchstens 25 vorwirft.“ Ezen utóbbi számok hibás voltára figyelmeztetjük az érdemes szerkesztőséget, mely saját vagy tollíhiba lehet.

— Volt alkalmunk látni a Császár Ferencz által szerkesztendő **Törvénykezési Lapok** című heti lap mutatóvány-szer-

mát, melyről itélve, azokat kis hazánk törvénykezéseken forgó fiainak csak ajánlhatjuk. E mutatóvány-szám a lap programjával kezdődik, melyben a vállalat szükségessége és hasznossága elég világosan be van bizonyítva, valamint a mező is, a melyen a szerkesztő mozogni fog, kijelölve: e mező pedig az elmélet által megvilágosított gyakorlaté. S ki ne vágyánk a mostani törvények gyakran szövevényes ábagogai között biztos vezérőnalra tenni szert? Hányszor nem történnik, hogy ugyanazon közbiróalmi rendelet és patens a különböző koronaországokban különféleképpen magyaráztatik? Hányszor nem fordul elő eset, hogy kívált a kevésbé avatottak azt se tudják egy s más ügyökben mihez kezdjenek, minő lépéseket tegyenek? Bizony nagy könnyebbség az, ha ily tekintélyes és szakértő egyéniség nézeteit lapja közönségével közli s e képpen a teendők iránt irányt ad, útmutat. E lap tárgyait teendik: értekezések a jog köréből, az új törvények vagy is nyiltparancsok közlése és magyarázata, nevezetesen jogesetek elcsérelése, vitatkozások egyes jogelvék fölött, kitűnő jogászok életrajzai, jogkönyvészet, a jog körébe vágó hirdetések sat. Mi örvendünk, hogy a magyar jogélet tarka új munkásság előjeleit látjuk mind sürűbben feltűnni. Maga ellen cselekedni is nemzetünk, ha ezt nem tenné. A jogérzet az önbecsézzettel csaknem egyérztű — ne hanyagolják el az első, hogy ne ve-szítsük el az utolsó. Múltassék figyelemre az igénytelen szótkat Erdély szakfőrfiai támogassák testvérhoni derék pályatársuk buzgó igyekezetét kívált szemlélve; csak így állhat elő a kívánt eredmény: a jogérzet szilárdulása, a törvények megértése, a magát jogügyek felőli felvilágosodás sat. Megjelenik e lap hetenként egyszer nagy 8-ardében, félíven júliuson kezdve, félívi előfizetés rá 3 pengő forint.

\* Tekintve azt, hogy a cserebogarok megszámlálhatlan ezrei mily roppant pusztítást ténének nálunk az idén, nem lesz érdektelen következtetésreméltó például fölemlítni, hogy az innsbrucki kerületnek 11 helységében e tavaszon mintegy 1402<sup>1</sup>/<sub>8</sub> alsó ausztriai mérőnyi ilyen kártékony rovar szedtek össze és pusztítottak el a mezei és kerti gazdák, mi által kétség kívül a legnagyobb hasznót eszközök maguknak, mert ha ez összegyűjtött cserebogarok számát a hozzávetőleges kiszámítás szerint nem többre mint 14,896,000-re, s ennek felét véve a nö-czékét 74,480,000-re tesszük, (melyeknek mindenike 50 tojást rak le), ebből 372,400,000 láb jó ki.

\*) A „Raaber Geschäftsanzeiger” című győri újság, mely kereskedelmi és szépirodalmi tartalommal csak közlebből indult meg, miután Győrött a lakosság nagyrésze magyarkból áll, ezután nemzeti nyelvünkön fog megjelenni.

\* Magyar László afrikai merész utazó, a kinek lép-teit egész Európa tudományos intézetei és közlányei épp oly nagy figyelemmel kísérik, mint a Livingstonét, nem halt meg, csak hosszasan beteg volt. Ha jól emlékszünk, már régebben ir-tuk volt a hirt, miszerint ő a portugál kormány segélyezése mellett folytatja útját, mit állítólag portugál nyelven fog kiadni.

## A LŐTENYÉSZTÉSI JUTALMAK.

Pr. Nr. 4888/9—1. 1857.

### PROGRAMM

Az 1857. január 27-ről i. f. határozat s a belügyi minis-terium és a hadsereg főparancsnokságának 1857. ápril 27-kén kelt rendelete következtében Kolozsvárt tartandó lőverseny, és 7 tenyésztési jutalomdíj kiosztása iránt.

A kiosztandó díjak, a versenyre bocsátott lovak neme, faja és kora, mint szintén a jelentkezésnél s a versenyen tartandó többi módozatok iránti közelebbi határozatokat magába foglalja az 1856-beli 84 és 85 számú birod. törvénylap, és itten csak a kolozsvári versenyállomást illető különös határozatok említett-nek meg.

### I. Lőverseny.

1. A lőverseny Kolozsvárt leszén f. év júl. 30-án.  
2. Ezen lőversenyre 2 állandíj van határozva, mégpedig: Első osztályu 500 arany négy éves és vénebb lovakért minden országból, 3<sup>1</sup>/<sub>2</sub> mértföld, 200for. betétel, suly 105—115 font.

Második oszt. 300 arany minden Erdélyben született és felnevelt loért, 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub> mértföld, 100 frt betétel, suly 90—114 font.  
3. Mind a két állandíjért pályázók tartoznak lovaikat a szabályzat 16-tól 20-ig terjedő 3-ainak szoros megtartása mellett legfőlebb f. év július 20-ig pályázati titkár Pál Sándor urnál nagypiacz 269 szám alatt bejelenteni, és a 200 frt s illetőleg 100 frt betételi összeget neki nyugtatvány mellett átadni.

A betételi összegnek készpénzben lefizetése nélkül a be-jelentések nem fognak elfogadtni.

4. Az időrövidsége miatt a bánatpénzek a betétösszevegnek csak fele részére szorítkozhatnak.

5. A pályatér ki van tűzve Kolozsvár keleti részén, a kül-ső-középutca végiben, az országos utól keletré, a „várostőj” nevű réten, és egy angol mértföldet tesz.

### II. Tenyésztési jutalomdíjak.

1. 1857-beli 85 számú birod. törvénylapban a kolozsvári vensenyállomásra határozott 7 tenyésztési jutalomdíj kiosztása történnik az ezen magas rendeletekben foglalt határozatok megtartása mellett az alábbi táblázatban megjelölt módon.

| Szám a jutalomdíjazandó lovaknak |       |       |       |               |       |       |       |          |       |
|----------------------------------|-------|-------|-------|---------------|-------|-------|-------|----------|-------|
| anya-kancza szópós csikóval      |       |       |       | 3 éves kancza |       |       |       | összesen |       |
| darab                            | arany | darab | arany | darab         | arany | darab | arany | darab    | arany |
| 1                                | 30    | 3     | 10    | 1             | 20    | 2     | 10    | 7        | 100   |

2. Ezen kívül a tervezett ostordíjak helyett az előlemlített l. f. határozvánnyal 100 darab arany határozottat legkegyelmesebben az ezidén kolozsvári lőverseny alkalmával a lőtenyész-tés érdekében kiosztandónak. A végett tehát, hogy a lőtenyész-tők jó ménék és kanczák szorgalmas választására, mint szintén a csikók gondos tartására s ápolására azok születésétől kezdve felbuzdítassanak, a megjelölt 100 darab aranyból következő 4 jutalomdíj alakítottatott az országban nemzett és született lovak számára:

egy jutalomdíj 2 éves csődörre 30 db arany.

„ „ „ „ kanczara 30 „ „

„ „ „ „ csődörre 20 „ „

„ „ „ „ kanczara 20 „ „

összesen 100 db arany.

4. A pályázók tartoznak lovaikat pályázati titkár Pál Sándor úrnál nagypiac 269 szám alatt azok származásának s koruknak pontos kimutatása mellett legfőbb f. é. július 27-ig bejelenteni.

5. A lovak megbirálása s a tenyésztési jutalomdíjak odaítélése történik július 29-kén az itteni városi lovagló-iskolában.

5. Utasításokat netáni tudakolásokra ad a pályázati titkár Pál Sándor, nagypiac 269 szám alatt.

Kolozsvárt június 17-kén 1857.

A bizottmány. (Sieb. B.)

## K Ü L F Ö L D.

**Franciaország.** Párisban a választási forró víz még folyvást buzog: a jul. 5-diki utóválasztások a kormányiak és ellenzékiek buzgalmat rendkívüli mértékben veszik igénybe. A kormány természetesen sűrű forog szakadatlanul hogy saját kocsijához köthesse a diadalt; az ellenzék szintén mit sem mulaszt el, hogy kedvező sikert nyerhessen. A pártok közötti küzdés-jelenleg sokkal makacsabb jelleművé válhatik, mert már megmérték saját izmaikat, s érzik, hogy egy kis erőfeszítés és kitartással még csak remélhetni valamit. Ugy látszik, hogy többben, kik addig nem akartak a választásban résztvenni, már más észre térnek, s az utóválasztásokból nem fognak kimaradni, szép az ellenzék jelöltjeiről is az az önmegtagadás, hogy beleegyeztek abba, mikép csak Cavaignac, Olivier és Darimon lépjenek fel. E két utóbbi, — mint mondják — megválasztások esetében az esküt nem fogná megtagadni, hanem ülését a törvényhozó gyűlésben elfoglalná.

— A „Journal des Debats“ a választás és viszszavonulás kérdéséről szólván, kijelenti, hogy szerinte nincsenek körülmények, melyekben el kellene hagyni a hazát; hogy magát a cselekvésre gyöngének nyilvánítani annyi megverését igazolni, gyöngeséget örökíteni; és hogy elébe tenni az emberi igyekezeteknek „az isteni gondviselés kezeire való bízakodást“ — mint egy némely oldalról tanácsolták, e lap szerint annyi mint zárdai politikával cserélni fel azt, mely a világi dolgokban helyén van.

— Montalembert az ellene történt igazgatás folytán nem választatott el. Érdekes hallani, minők voltak az igazgatásra használt okok már csak azért is, mert igen sajátos színben tüntetik fel a francia földművesek miveltégi állapotát. Nem szavazhatnak, mondák a jámborok Montalembertre, mert úgy vannak értesülve, hogy ő a mult háboru alatt — löport árult az oroszoknak. Ezt maga Montalembert beszélt el Párisban.

**Anglia.** A bengali sereg lázadási mozgalmá mind nagyobb mérvben terjeszkedik ki. Mint a „Times“nek táviratilag maj. 27-én Kalkutából jelentik a pártütő szellem Miratból harapodzott el. A 11 és 20-ik benzülött gyalogezred egyesült a 3-dik könnyű lovas ezreddel. Némi vérontásutján az európai csapatok szétverték őket, de aztán Delhibe futottak a lázadók, a hol a 38, 54 és 74-ik benzülött ezred csatlakozott hozzájuk. Del-

hiben majd minden európai leolték a lázadók, nem tekintve se nemre, se korra. Az elhunyt nagymogol fiát kikiáltották királynak. Ferozeporeban is törttek kis nyugtalanságok, de elnyomták. A kormány intézkedéseket tön a fölkelés elnyomására; s Delhi körül csapatokat vorknak össze. A 34-ik benzülött ezredet elbocsátották. A „Times“ második kiadásában közölt távirati sürgöny szerint annyi haderőt hoztak mozgásba, mely teljesen elegendő a lázadást elnyomni. Ceylonból csapatok érkeztek Kalkutába, is a benzülött fejedelmek följajánlják haderejüket. A „Times“ ezen felkiáltással riasztja fel ugyan honfitársait: az indiai brit birodalom fenyegetve van; de ezikke végén csendesedik a zsémbes öreg s a felriadt kedélyeket azon férfias biztatással nyugtatja meg, mikép e lázadás csak erősebbé képes szilárdítani a brit-tek indiában hatalmát.

— A keletindiai benzülött katonák lázongásai felett érdekes levelet közölnek Kalkutából. Meggyőződhetik ebből, valaki talán az angol nemzet keletindiai birodalmának közel megbukását várta vagy rettegte, hogy erre ugyan éppen nincs alapos oka. Indiában — mond ama levél — minden zendülés két okból ered — a zsoldnak alább szállításából vagy a kasztai (várnai) előítélet megbántásából; semmi egyéb ok sem volna képes valaha csak 3 szeptojit is közös cselekvésre rábírn, mert bennök nincsen hazaszeretet, nem lévén már 600 év óta hazájuk. Nemrég a Zsold miatt történt a lázadás, legújabbban a kasztai előítélet megsértésért, mely szerint az indus katonák megtűdták hogy töltéstökük disznószírral van megkenve, s kenyerüket e tokban tartván, annyi mintha disznóhúst ettek volna, mit csak a legalacsonyabb kasztbeliek — a pariaók tehetnek. 3 óra mulva, e dolog megtudása után már nyílt lázadásba tört ki a bengali ezred egész a hitduhóngésig. Saját várnajakasztja tisztaságától függ az indusnak nem vallása — mert egy tisztább kasztbeli tetszése szerint hihet akármit — hanem saját társadalmi állása, barátainak becslése, családjának ragaszkodása. Legközelebbi gondolata tehát a rettegelt rosztat magáról elfordítani. Erőszakhoz nyulilyenkor. De különös hogy a szeptoji vagy benzülött hindu-angol katona soha sem hiszi, hogy az ő ellentállása sikerülhet. Nem annyira gondol tehát ellentállásra, mint az elszökésre s e célból kénytelen előbb a maga tisztjeitől szabadulni. Kétségbeesés és nem bátorság sugallja belé a gyilkolási szándékot. A 31-dik ezred legörjögömb perceiben sem álmadozott kormány felforgatásról. Legyilkolja tisztjeit — s azzal illa berek nád a kert.

— Az angol conservatívek az által igyekeznek magokat conserválni, hogy az állami, s vallási előítéletekkel lassankint lemondanak, s a mindig haladó kor intelmeire hallgatnak. Főlemlendő tény — mond egy londoni levél, — hogy azon ország, hol a protestantismus a legszűkebb módra, tehát a máskint hívőkre nyommasztólag hatva volt az állammal összeforrv, szűkebb-lúségéből lassankint magától kibontakozik, s jelenleg a vallás-szabadság Európában sehol sem nagyobb, mint Angolországban. Az államegyház inkább csak név, mint más valami, és a mi külsőleg a régi exclusivitásból fenmaradt, az miként a Rajnában tükröződő, s jelenleg nem

veszélyes romok, csak emléke az egykor dúló kényuralomnak. Korábbi törvények által az angol államról már lefoszlott azon kirekesztő tulbuzgó protestans jellem, melyet a protestans párt hajdon kizsákmányolni szokott. A keresztény állam-elv is, mely kárpótlásul lön felkapva, szintén hanyatlik már, habár Rotschild az angol nemzetet épp oly kevéssé fogja elkeresztényteleníteni, mert ő az alsóházban ül, mint futtató lovai által „a keresztény angol lófuttatásokat“ megszentésteleníteni. Minden esetre ideje, a conservatív pártnak elismerni, hogy a mai Angolországban a politikai nézetek csupán az eszközök, nem pedig magára a nézetre lehetnek különbözők; s hogy Angolország politikai élete csak egy irányt ismer most, s ez az előre törekvés iránya.

## U J P O S T A.

— A „B. B. Ztg.“-nak jelentik Párisban jun. 26-ról: „A választásoknál nyilvánult párisi hangulat által megfélemlített börze a császár élete ellen irányzott új összeesküvések, s merényletekről beszélget — természetesen csak halkán, suttogva. Mint rendszeren szokás, egyesek nagy pontossággal tudnak beszélni mely részletek felől, mi alatt a többség heéri azzal, hogy egy új összeesküvés fölfedeztéről mint tényről suttog egymásnak. E hírek most oly határozottsággal lépnek föl, hogy minden esetre kell lenni bennök valami igaznak, s az tény, hogy választást megelőző napokban, valamint e hét első napjaiban itt számos elfogatás történt.

— Más tudósítások szerint sem volt alaptalan, hogy Napoleon L. ellen valamely olaszokból álló társaság összeesküdt volt.

Ugyan ily merény történt volna a nápolyi király élete ellen is.

— A francia császári pár, mint hírlík, július 28-kán szándékozik egy hétig tartó látogatást tenni Wight szigeten. Egy tűzpróba várja ott az angol-francia szövetséget, mert Palmerston lord felszólította volna Persigny-t, a londoni francia követet, hogy miután Anglia az újabb események folytán kénytelen lesz nagyobb erőt kifejteni; Franciaország benne nagyobb részt a China elleni cselekvő hadi működésben. Mind e mellett a „Courrier de Paris“ tagadja, hogy Anglia Chinába küldendő ségélyt kért volna Párisban.

— A Kanton folyó mellőli tudósítások jun. 8-ig terjednek. A chinaiak több ízben próbálták meg angol hajókat a légbe röpitni, s egy ízben szinte is sikerült nekik e vizmütáni mulatság. Honkongba néhány ágyunaszád megérkezett. Eldöntő harcokat nem egyhamar várhatni. (Kivált most, midőn a lázadásal teljes Indiából nem vonhatni ki a sereget.) A „Times“ legújabb levelezéseit olvasva, a dolgok állása Indiában bár elég szomorú, de mégse oly oétségbeesítő, mint a távirati sürgönyök szerint látszott. Mindenesetben sok pénzbe és vérbe kerülend Angliának, míg az elszánt fanatizált szíphalikat sikerülend lecsendesíteni.

**Becsi bürzen.** Július 2-dikán. Magyar urbíri pap. 82<sup>1</sup>/<sub>2</sub> Nemzeti kölesön 85 Arany pénz 7<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, Ezüst 4<sup>1</sup>/<sub>2</sub>.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: BERDE ÁRON.

## HIVATALOS HIRDETÉSEK.

### Kivonatban.

Az erdélyi cs. k. helytartóság f. é. jun. 28-ról 14,243 sz. a. tudatja hogy a cs. k. kincstár részére a hágoménlovák vásárlása, megváltozott körülmények miatt, a következő napokon történik Sepsí-sz.-györgyön f. é. aug. 26-kán, Homorodon aug. 28-kán, Kolozsvárt szept. 2-kén, Dézsen szept. 4-kén, Rettegen szept. 5-én.

A k. fejevármegyei cs. k. törv. szék f. é. jun. 8-ról 1000 sz. a. tudatja hogy a Braun Mórész csödtömegéhez tartozó 1015 számú házat K.-fejevárt a major téglá utcában f. é. július 24-kén d. e. 9-kor az ottani törv. széki teremben köz árverésen eladják.

A K.-fejevármegyei cs. k. törv. szék f.

é. jun. 22-ről 1323 sz. a. tudatja hogy báró Bánffy Dénezsf elfoglalt m. sz. királyi rétjét, Kratz József 570 eft. követelése kielégítésére, f. é. július 17 kén és aug. 14-kén d. e. 9-kor az ottani törv. széki épületben köz árverésen eladják.

A K. fejevármegyei cs. k. törv. szék f. é. jun. 8-ról 667 sz. a. tudatja hogy Sebesy István, Károly és Albert elfoglalt 159 számú házat Tövisen, hozzá tartozó 18 darab szántó és kaszáló földdel, Wachsmann Johannának tartozó 4000 eft. kielégítésére, f. é. aug. 11-kén és szept. 2-án d. e. 9-kor az ottani törv. széki teremben, köz árverésen eladják.

A v. hunyadi cs. k. járás hivatal mint törv. szék f. é. jun. 20-ról 565 sz. a. felhívja 1856

novemb. 16-kán végrendelet nélkül elhalt özvegy Lusika Retsán hitelezőit, adják be oda ellene való követeléseiket f. é. aug. 21-ére d. e. 9 kor.

Urbérkár-pótlási tőke-utalványozás.

A zilah-megyei cs. k. törv. szék f. é. jun. 15-ről 15-ről 1276 sz. a. tudatja hogy 1) Tegledi Lázárnak Szilagy szécsi birtoka után 1496 eft. 4<sup>1</sup>/<sub>2</sub> kr. 2) Erdődi Juliánának és Viktoriának magyar baksai birtoka után 211 eft. 35<sup>1</sup>/<sub>4</sub> kr. 3) Andrekovics Lászlónak magyar baksai birtoka után 181 eft. 38<sup>1</sup>/<sub>4</sub> kr. 4) Nagy Bálintnak zálnoki birtoka után 413 eft. 44<sup>1</sup>/<sub>4</sub> kr. 5) Besenyei Róza aszszonynak zálnoki birtoka után 167 eft. 13<sup>1</sup>/<sub>4</sub> kr.

6) Diószegi Gábornak pelei birtoka után 272 eft. 42<sup>1</sup>/<sub>2</sub> kr. 7) Kabós Eleknek tasnád szarvadi, zálnoki és oláh csaholyi birtoka után 2550 eft. 33<sup>1</sup>/<sub>4</sub> kr. kárpótlási tőke és járuléka van megadva. A követelések bejelentésére határ idő f. é. aug. 17-éig. Tárgyalási határnap pedig az 1) és 2)-re f. é. oct. 17-e, a 3) 4) és 5)-re oct. 23 a, a 6) és 7)-re oct. 24-e mindenik d. e. 9-kor.

A dézs megyei cs. k. törv. szék f. é. jun. 16-ról 2821 sz. a. tudatja hogy petyeritiei Papp Józsefnek kosztafalvi birtoka után 234 eft. 39 kr. kárpótlási tőke van megadva. A követelések bejelentésére határ idő f. é. szept. 21-éig. Tárgyalási határnap f. é. novemb. 19-ke d. e. 9-kor.

## MAGÁN HIRDETÉSEK.

### Bérbe adó birtok kerestetik.

Gazda-tiszti pályán 25 év lefolyta alatt folyvást működő egyet, egy közép-kiterjedésű, 1-2 ezer pengő forint bérig felrugható, czélszerű gazdaság felállíthatására alkalmas repce és luczerna természetűre használható, valamelyik várostól, ha lehet, országut-mentében 3-4 órányi távolságnál tovább nem eső, több évre vagy angol bérlet-rendszerre bérbe adó birtokot keres.

Kiknek kiadó szándékuk volna, kéretnek a felvilágosításul szolgálható adatokat Kolozsvárra, tanár t. cz. Berde Áron urhoz bérmentes levélben beküldeni.

(203)

(5-6)

(114)

1-3)

### Eladó-jószág.

Poka-Kereszturton Maros Vásárhelytől és Szász-Régentől egy formán 3 órai távolságban

levő faluban egy 50 holdnyi szántóföld, 25 holdnyi kaszáló és annyi jó karba levő erdőből s pár darab szőlő, jó belső telek és közből álló jószág örökön eladó. Értekezhetni följöle

M.-Vásárhelyt az arany szarvas cz'mű gyógytárba a fő felügyelővel.

(204)

(3-3)

Alólt számos joakarói, ismerősei s barátai egyenes fölszólításának eleget teendő s másfelől a külön-külön értesítés nehézségeit is kikerülendő bátorodik a nyilvánosság közlője jelen ntján tisztelettel tudatni: hogy a magas cs. kir. folyó évi márt. 7-dikén kelt 1857. számú igazságügyi miniszterialis kibocsátvány nyomán azon helyzetbe jött, hogy országos ügyvédi hivatalat megkezdve, **ügyvédi irodáját megnyitotta** Nagy Szebenben Wiesengasse 223 házszám alatt.

Írántami bizalmát minden ismerőseimnek pontos és lehető leggyorsabb szolgálat

tal igyekezvén megtartani, csak annyi más mit meg kell említenem: miszerint én a peres ügyeken kívül minden a helyben székelő polgári és katonai hatóságoknál teendő lépéseket, úgy az urbéri váltásokból folyó ügyek iránti akár a tőkére akár a kamatokra vonatkozó megbízásokat, obligatiók beváltásait, az azokért itt helyben vagy Bécsben, hol biztos házzal van érintkezésem, fizetett pénzösszegeknek az illető pénzváltóktól nyrendő és a tulajdonosnak kézbesítendő számla mellett megküldését minden szárazalék jutalom-díjj nélkül, a rendes ügyvédi honorarium mellett lehető leggyorsabban eszközöndem.

Nagy Szeben június 15-kén 1857.

Egerpatáki KIS KÁROLY s. k.

országos ügyvéd.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda nyomdájában.